

При підборі мультимедійних засобів навчання викладачеві необхідно враховувати своєрідність і особливості конкретного навчального предмету, передбачати специфіку відповідної науки, її понятійного апарату, особливості методів дослідження її закономірностей. Мультимедійні засоби навчання мають відповідати цілям і завданням курсу навчання та органічно вписуватися в навчальний процес.

Використання мультимедійних засобів у навчанні значно розширюють можливості викладачів, сприяють індивідуалізації навчання, активізації пізнавальної діяльності студентів; дають змогу максимально адаптувати процес навчання до їхніх індивідуальних особливостей. Комп'ютер використовується як допоміжний засіб для ефективного розв'язання вже існуючої системи дидактичних завдань. Застосування комп'ютерів на практичних заняттях значно підвищує інтенсивність навчального процесу, при цьому засвоюється значно більша кількість матеріалу, ніж при традиційному навчанні.

Систематичне використання комп'ютера на занятті, зокрема систем презентацій, призводить до підвищення якісного рівня використання наочності; покращення продуктивності заняття; з'являється можливість організації проектно

діяльності студентів зі створенням навчальних програм під керівництвом викладачів. Педагог, який створює презентацію, повинен звертати увагу на логічність при подачі навчального матеріалу, що позитивно позначається на рівні знань студентів. Також змінюється ставлення до комп'ютера – студенти починають сприймати його як універсальний інструмент для роботи в будь-якій галузі людської діяльності.

Висновки. Отже, мультимедійні технології навчання як запорука підвищення якості навчання у вищих медичних навчальних закладах надають процесу навчання специфічну новизну та дають можливість відтворити за короткий час значну кількість матеріалу, а також подати його в незвичному аспекті, викликати в студентів нові образи, деталізувати нечітко сформовані уявлення, поглибити здобуті знання.

Література

1. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. праць ; [у 2-х ч.]; [Текст] / [ред. кол.: І. А. Зязюн (голова) та ін.]. – Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2000.

ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСНИХ ЗАСОБІВ ОЗДОРОВЛЕННЯ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В МЕДИЧНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Сазанова І. О., Гурєєва А. М., Дорошенко Е. Ю.

ДВНЗ «Запорізький державний медичний університет» Міністерства охорони здоров'я України

Вступ. Оптимальний рівень здоров'я є основою життєдіяльності людини, його фізичної активності, соціальних, громадських і виробничих успіхів. Певною мірою, рівень здоров'я є пов'язаним з рівнем життя, безпосередньо впливає на продуктивність праці, моральні принципи суспільства, настрої людей та ін. [2, 5]. При цьому рівень здоров'я істотно залежить від соціально-економічних, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, екологічних умов, рівня культури, освіченості, розвитку медицини, науки, способу життя, харчування та рівня рухової активності людини [3, 4]. На даний час набуває особливої значущості проблема формування здорового способу життя, яка істотним чином, детермінує рівень фізичного здоров'я індивіда [1]. Адаптована в соціальному аспекті людина, яка має оптимальний рівень фізичного здоров'я, що здатний забезпечити більш високі матеріальні статки для себе і своєї родини.

Основна частина. В сучасних наукових дослідженнях з фізичного виховання різних груп населення виділяють наступні компоненти здоров'я як загальнолюдської цінності: біологічний (або фізичний) – який розглядає здоров'я як систему функціонування організму, що містить адаптаційний і компенсаторний потенціали; соціальний – який розглядає фізичне здоров'я як заходи соціальної активності індивіду; психічний – який розглядає здоров'я не як відсутність хвороби, а як стратегію її подолання. Фізичні вправи забезпечують рухову активність – нагальну біологічну потребу організму, є природним регулятором і стимулятором активної життєдіяльності. Оздоровчий ефект фізичних вправ заснований на тісному взаємозв'язку працюючих м'язів під час виконання фізичних вправ з нервовою системою, обміном речовин, функціонуванням внутрішніх органів і їх систем. Регулярне і систематичне виконання фізич-

них вправ покращує діяльність органів і систем організму. З огляду, на вищевикладене, важливим є використання сучасних фізкультурно-оздоровчих технологій в умовах вищих медичних навчальних закладів. Саме, студентська молодь є найбільш активним контингентом, який застосовує фізичні вправи в контексті формування здорового способу життя та набуття оптимального рівня фізичного здоров'я. Вищі навчальні заклади медичного профілю мають більш великі можливості в порівнянні з ВНЗ іншого профілю за рахунок наявності власної клінічної бази, відповідного медичного інвентарю та обладнання, фахівців з лікувальної фізичної культури, фізичної реабілітації та спортивної медицини. Вищесказане дозволяє виділити основні підходи до обґрунтування і розробки сучасних технологій фізкультурно-оздоровчої спрямованості на основі комплексного поєднання чинників рухової активності, складовими сучасних технологій фізкультурно-оздоровчої спрямованості, які використовуються у вищих медичних навчальних закладах є наступні:

- моніторинг стану фізичного здоров'я студентів (планові медичні огляди);
- використання фізичних вправ оздоровчої спрямованості на практичних заняттях з фізичного виховання зі студентами, в яких спостерігаються донозологічні та преморбідні стани;
- використання фізичних вправ оздоровчої спрямованості зі студентами в позанавчальний час: навчально-тренувальні заняття збірних команд вищих навчальних закладів з видів спорту (ігрові види спорту, легка атлетика, гирьовий спорт та ін.), секційні заняття з масових видів спорту (аеробіка, спортивні ігри, атлетична гімнастика, загальна фізична підготовка);
- спортивно-масові заходи: участь студентів в Спарта-

кіаді навчального закладу, змаганнях першокурсників, гуртожитків, «Бали аеробіки», Кубка ректора з футболу та футзалу;

- участь збірних команд з видів спорту в міських, обласних і національних змаганнях серед студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

Висновки. Вищесказане дозволяє констатувати, що складовими сучасних технологій фізкультурно-оздоровчої спрямованості в вищих медичних навчальних закладах є:

- профілактичні медичні огляди студентів;

- застосування вправ оздоровчої спрямованості в навчальному процесі з дисципліни «фізичне виховання і здоров'я»;

- навчально-тренувальна та змагальна діяльність студентів, які є членами збірних команд вищого навчального закладу з видів спорту та участь студентів у спортивно-масових заходах.

Література

1. Історія розвитку фізичної рекреації: [навчальний посібник] / Т.Ю. Круцевич, Н.Є. Пангелова, С.Б. Пангелов. – К.: Академвидав, 2013. – 160 с.

2. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді: [посібник] / Т.Ю. Круцевич, М.І. Воробйов, Г.В. Безверхня. – К.: Олімпійська література, 2011. – 224 с.

3. Михалюк Е.Л. Функциональные пробы в медицине спорта: положительные и отрицательные стороны их проведения / Е.Л. Михалюк, В.В. Сыволап, И.В. Ткалич, С.И. Атаманюк // Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2010. – Вип. 23, №1. – С. 93-96.

4. Спортивна медицина України: історія, сьогодення та майбутнє / В. Клапчук та ін.: ред. В. Клапчук, Ю. Дехтярьов. – К.: ДеліТа, 2006. – 156 с.

5. Теорія і методика фізичного виховання (методики фізичного виховання різних груп населення): [підручник] / Під. заг. ред. Т.Ю. Круцевич. – К.: Олімпійська література, 2012. – Т.2. – 392 с.

ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Самогальська О. Є., Марків І. М., Тюріна В. Ф., Мандзій З. П., Мерецька І. В., Шманько О. В., Лобанець Н. В.

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»

Вступ. При викладанні клінічних дисциплін для студентів-провізорів, зокрема, предмету «Клінічна фармація» в сучасних умовах необхідно враховувати, що для підготовки спеціалістів-провізорів з достатнім обсягом теоретичних знань та практичних навичок для проведення разом із лікарем роботи із забезпечення максимально раціональної лікарської терапії, і здійснення фармацевтичної опіки пацієнтів в аптеці, важливо враховувати досягнення в реформуванні медицини України, а саме, положення урядової програми «Доступні ліки», яка стартувала в Україні у квітні 2017 року [1].

Основна частина. Студенти провізори мають усвідомити мету програми – забезпечити кожного громадянина України життєвонеобхідними лікарськими засобами, які покращать якість їхнього життя і зможуть запобігти виникненню ускладнень та передчасної смертності, ознайомитись з переліком цих лікарських засобів. У вступному занятті вважаємо за необхідно довести до відома студентів особливості відбору лікарських засобів до переліку (лише ті лікарські засоби, міжнародна непатентована назва яких

є у Національному переліку основних лікарських засобів), що ліки проходили відбір з урахуванням рівнів захворюваності населення, поширеності хвороб та смертності, доказів порівняльної ефективності, безпеки та економічності доцільності лікарських засобів, а також галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я та рівня фінансування медичної допомоги. При викладанні відповідних розділів «Клінічної фармації» викладач має звернути увагу студентів не тільки на перелік засобів, включених у програму, а й підкреслити вже наявні результати її роботи. Так, на 4,2% у середньому знизилася кількість викликів швидкої допомоги з підозрою на інсульт чи інфаркт, майже на 6% – з приступами бронхіальної астми [2].

Висновок. Отже, викладання клінічних дисциплін має бути динамічним і враховувати останні досягнення реформування медицини.

Література

1. <http://moz.gov.ua/dostupni-liki>

2. <http://moz.gov.ua/article/news/pershij-rik-programi>

ЗАСТОСУВАННЯ ВІДКРИТОЇ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ ЗА ВИБОРОМ «ПОБІЧНА ДІЯ ЛІКІВ»

Самура І. Б.¹, Григор'єва Л. В.², Тихоновський О. В.¹

Запорізький державний медичний університет¹

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна²

Вступ. Серед тисяч ліків (в Україні зареєстровано понад 8000 назв) важко назвати хоча б один, не здатний призводити до побічної дії. Зростання кількості ліків та поліпрагмазія неодмінно призводять до зростання ризику їх побічної дії. В умовах збільшення об'єму учбової інформації і одночасно неможливості збільшення, особливо в вищих медичних навчальних закладах, учбових годин,

гостро повстає питання забезпечення оптимальної організації та інтенсифікації учбового процесу [1].

Основна частина. Лікар повинен знати не тільки особливості системного впливу лікарських засобів на організм людини, але й оволодіти знаннями щодо побічної дії ліків і знати явища, що виникають при несумісності, повторному та комбінованому застосуванні лікарських засобів, можливі